

Het 4de kwartaal van 2019 kwam erg ongelukkig uit de startblokken, met twee opeenvolgende dagen van wereldwijde beursdalingen. Het struikelblok wordt opnieuw gevormd door het verdere verlies aan economisch momentum, dat nu ook de VS meer lijkt te hebben aangetast dan eerder aangenomen. De scherpe daling van woensdag 2 oktober was vooral geïnspireerd door het ontgoochelend slechte ISM-conjunctuurcijfer voor de Amerikaans industriële sectoren. Deze index is toonaangevend, zodat een negatieve verrassing, zeker in deze orde van grootte, de wereldbeurzen tot een terugval dwingt. De recente dalingen moeten vanzelfsprekend gerelativeerd worden. De meeste aandelenmarkten staan nog zeer ruim in de positieve cijfers sinds het jaarbegin.

De effectieve lezing van de ISM-indicator vormde een schril contrast met de meeste voorspellingen die een lichte vooruitgang van de index hadden vooropgesteld. Deze beperkte stijging was niet onbelangrijk want hiermee zou de neerwaartse trend van de afgelopen 5 maanden worden doorbroken. Maar het gepubliceerde cijfer van 47,8 bleef zwaar onder verwachtingen en nestelde zich stevig onder 50, wat aanzien wordt als een alarmsignaal voor een economische contractie in de industriële sectoren.

Deze indicatoren hebben natuurlijk geen perfecte voorspellingsgraad maar staan toch bijzonder hoog aangeschreven omwille van hun signaalfunctie in het verleden. Omwille van het belang van deze index bestaan er dan ook veel economische modellen die het verwachte gedrag van de ISM-industrie in kaart proberen te brengen. In het verleden slaagde men erin om met redelijke nauwkeurigheid het gedrag van de ISM-indicator te voorspellen. Deze keer was de afwijking tussen de verwachte waarde en het gepubliceerde getal echter bijzonder groot en hield ze een bijzonder negatieve verrassing in.

De indexwaarde dook naar de laagste waarde sinds juni 2009 en dat is niet bepaald een periode die met positieve herinneringen geassocieerd wordt. Een dergelijke afwijking betreft hoogstwaarschijnlijk een anomalie maar de aandelenbeurzen werden bijzonder nerveus bij dit recessiesignaal en wensen een weerlegging hiervan te zien op basis van het conjunctuurcijfer van de dienstzijde (70 % van de economie) en de werkgelegenheidscreatie, die op vrijdag wordt bekendgemaakt, vooraleer zij terug een opwaarts pad willen kiezen.

Het cijfer over de dienstensector viel alleszins erg tegen met de laagste waarde in drie jaar. Het lichtpunt in deze zaak is dat hierdoor de kans op een rentedaling door de Fed gevoelig is gestegen, hetgeen de koersval op de aandelen zal afstoppen. Het bereiken van een (deel)akkoord in het handelsconflict tussen de VS en China wordt nu zeer cruciaal.

Intussen hebben we de asset-allocatie licht naar beneden gestuurd wat betreft de blootstelling voor aandelen, voornamelijk op basis van de technische invloed van hogere volatiliteit (hetgeen de gestegen nervositeit reflecteert).